

פרשת

שמייני

שבת פרה

שנה ב'

גליון מס' 65

גברי תורת משה

שיחות ודרשות של זקנינו

מורינו הגה"צ

רבי משה הלוי טורק זצוק"ל

שנמסרו לתלמידי תשב"ר

על פרשת השבוע

העלון יו"ל לאור בקשתו הרבה של מו"ז זצוק"ל
אשר ביקש ואף כתב זאת בצוואתו הק'
וז"ל "ורק בעיקר לחזק בעניני חינוך"

ניתן להשיג את העלון מידי שבוע מיום ה' בערב
אצל המו"ל משפחת בלוי רחוב ברטנורא 9 ב"ב

אנא מכם קוראים יקרים תרמו בעין יפה עבור הוצאת
והדפסת העלון והנציחו את יקירכם, בטל' המכון.

לקבלת העלון מידי שבוע במייל וכן להארות והערות יש לשלוח למייל למכון.

כמו כן ניתן להוריד את העלון מידי שבוע:

מהאתר של דרשו www.dirshu.co.il

ומהאתר של בינינו beinenu.com

מכון "זכרו תורת משה"

ברטנורא 9 בני ברק 03-6186876

6186876@gmail.com

שכתוב: הב' מ. בלוי ני"ו הקלדה: הר' י. בלוי שליט"א

הגהה ועריכה: הרה"ג ר' ש. א. בלוי שליט"א

עימוד וגרפיקה: הר' ד. בלוי שליט"א

© כל הזכויות שמורות

"זכרו תורת משה"

מכון המו"ל את שיעוריו של מורנו המחנך הגה"צ רבי משה הלוי טורק זצוק"ל
דרכי החינוך והמוסר שמסר במשך שנים רבות לילדי ישראל

גדול כים שבדרנו אוי מי ירפא לנו

שבורים ורצוצים אנו עד דכדוכה של נפש ועטופים באבל יחד עם המוני בית ישראל בהסתלקותו בפתע פתאום של רוח אפינו משיח אלוקים אשר אמרנו בצילו נחיה, חיבב וקירב את סבנו זצוק"ל אשר העמיד פניו כתלמיד לפני רבו והטה אוזנו למוצא פיו ונפשו היתה קשורה בנפשו, עמוד האש שהלך לפני המחנה רועה ומנהיג גאון הדור והדרו ראש בני ישראל יגע ועמל כל ימי חייו בכל חלקי התורה והאיר את העולם כולו בתורותיו ובתפילותיו לכלל ולפרט אוהבן אביהם וליבם של ישראל

חיים קנייבסקי

זצוקללה"ה

מרן שר התורה רבי

בן מרנא ורבנא בעל הקהילות יעקב הסטייפלער זצוקללה"ה

אוי מי יתן לנו תמורתו הוא הלך למנוחות ואתנו עזב לאנוחות הלוא תדעו כי שר גדול ופל בישראל רק בעל הנחמות ירפא שברנו וישלח תנחומים למשפחתו הכבודה בנין וחתנין גדולי תורה שליט"א ולכל עם ישראל ובלע המוות לנצח ומחה ה' אלוקים דמעה מעל כל פנים וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ כי ה' דיבר

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

שמיני - שבת פרה - שבת מברכים ניסן

ענוותנותו של משה רבנו

"ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל" הפרשה שלנו מקרבת אותנו לר"ח ניסן, הפרשה שלנו מתחילה עם היום הראשון שאהרן הכהן התחיל לעבוד את עבודתו באהל מועד, לפני היום השמיני היה שבעת ימי המילואים, שבע ימים שלפני ר"ח ניסן משה רבנו הקים את המשכן ובכל יום משה רבנו קיפל את האהל מועד, משה רבנו היה הכהן גדול, ילדים האם ידוע לכם איזה בגדים לבש משה רבנו באותם ימים? משה רבנו לא היה לבוש בשמונה בגדי כהן גדול רק הגמ' אומרת שמשה רבנו היה לבוש בחלוק לבן, את השמונה בגדי כהן גדול שהיו לכבוד ולתפארת זה היה משה רבנו נתן בשמחה לאהרן אבל משה רבנו לעצמו לא היה צריך כלום הספיק לו חלוק לבן, ובשבעת ימי המילואים עדיין השכינה לא ירדה

למשכן, ומשה רבנו הקריב את הקרבנות ובני ישראל היו עצובים שכבר הוקם המשכן ועדיין לא ירדה השכינה, מובא במדרש שמשה רבנו אמר לבני ישראל חכו לר"ח ניסן שאז יבוא אהרן הכהן והוא גדול ממני ובזכותו תרד השכינה אליכם, ויהי ביום השמיני קרא משה רבנו לאהרן ולזקני ישראל פירש רש"י ולזקני ישראל - להשמיעם שעל פי הדבור אהרן נכנס ומשמש בכהונה גדולה ולא יאמרו מאליו נכנס, משה רבנו רצה שיראו שמה שהוא עושה בציווי של הקב"ה ולא שהוא רוצה לתת כבוד לאחיו היותר גדול רק הקב"ה כך צוה.

איסור אכילת מאכלות אסורות
 "וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר אלהם, דברו אל בני ישראל לאמר זאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה אשר על הארץ" אומר רש"י זאת החיה -

מלמד שהיה משה אוהז בחיה ומראה אותה לישראל זאת תאכלו וזאת לא תאכלו, ובהמשך הפסוקים התורה מונה את החיות הטמאות, הגמל השפן והארנבת וגו' שואל הגה"צ ר' אלי' לופיאן זצ"ל בספרו לב אליהו שאלה מאד מעניינת ילדים, אתם יודעים בוודאי מי נתן את השמות לכל הבהמות והחיות? כתוב בתורה בפרשת בראשית "ויצר ה' אלוקים מן האדמה כל חית השדה ואת כל עוף השמים ויבא אל האדם לראות מה יקרא לו וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו" אדם הראשון הקב"ה עשה לו בחינה והביא לפניו את החיות לראות איזה שם הוא יקרא להם, הפסוק הזה צריך הסבר, הרי כל גוי מגושם ביותר, כל ערבי מלוכלך רוצח ימח שמו, קורא לילדים שלו שמות, האם זה חכמה גדולה לתת שם!? מה הפירוש שהקב"ה רצה לראות איך אדם הראשון יקרא שמות

לחיות ולבהמות? התשובה היא, אנחנו לא יודעים ולא מבינים היטב את לשון הקודש, אדם הראשון לא נתן סתם שם, רק אדם הראשון הסתכל על כל חיה וחיה והבין את הדבר המיוחד של כל חיה וחיה ולפי זה הוא נתן את השם הראוי לו למשל, פיל – נקרא משום שהאף שלו נופל, נשר – נקרא משום שהנוצות שלו נושרות ומתחדשות, חמור – נקרא משום שהוא החיה החומרית ביותר שיש בעולם, איך אנחנו רואים את זה? אתם ילדי בני ברק בתקופה שלנו כשאתם הולכים ברחוב אתם כבר לא רואים עגלה עם סוסים, ואם רוצים לראות סוס ועגלה צריכים לנסוע לאיזה מושב או במקומות של תיירים, או באנגליה איפה שעושים חגיגה למלכה שמה יש כרכרות עם סוסים, פעם ברחובות הלכו בהמות ובגלל זה אתם למדתם בגמ' בבא קמא שברשות

הרבים שור תם משלם חצי נזק ושור מועד משלם נזק שלם, איפה רואים היום ברחוב רבי עקיבא שור? זכורני שראיתי פעם בבני ברק ברחוב ברטנורא שור שהלך לבד ברחוב, ובדיוק באותו הזמן עבר ברחוב ברטנורא הגאון הגדול רבי חיים קנייבסקי (שליט"א) [זצוק"ל] וראיתי איך שהגאון ר' חיים ברח מהר מהשור, וכנראה שהגאון ר' חיים עשה את זה מפני שכתוב בגמרא שאם רואים שור בתקופת ניסן צריך לברוח ממנו מפני שבניסן השטן מרקד לו בין הקרניים והוא מסוגל להתפרע. זכורני כאשר הייתי ילד קטן עוד ראיתי עגלות עם סוסים שהלכו ברחובות וראיתי דבר מעניין מאד, לעגלון היה שוט וכאשר הסוס לא ציית לעגלון הוא נתן לו מכה אחת והסוס לא עשה יותר בעיות, בעיקרון העגלון כמעט אף פעם לא הרביץ לסוס שלו, מזה רואים שיש לסוס זכרון

נפלא, וכאשר העגלון לוקח את השוט ומרים את זה באוויר הסוס רואה ושומע את הקול של השוט והסוס מתחיל לרוץ, לעומת זאת אצל החמור זה לא עובד כך, לחמור האיש שמנהיג את החמור יש לו עץ ובתוך העץ יש מסמר, אם החמור לא מציית לחמור והחמור לא דוקר את החמור החמור לא הולך, לחמור אין שום זכרון והבנה, וכך כתוב בנביא ישעיה "ידע שור קונהו" השור מכיר את הבעל הבית שלו, החמור לא מכיר את קונהו, רק הוא מבין דבר אחד מי שנותן לו אוכל כמו שכתוב "וחמור אבוס בעליו" 'לאכול, לאכול', מי שנותן לו לאכול אותו הוא מכיר, הבעל חי החומרי ביותר, הטיפש הגדול ביותר, זה כל כך מתאים לו השם הזה "חמור" הוא ממש חמור!

קדושת פטר חמור

עוד שאלה שואל הגה"צ ר' אלי לופיאן זצוק"ל מדוע התורה

הק' נתנה קדושה לחמור בכור כמו שכתוב בתורה "וכל פטר חמור תפדה בשה ואם לא תפדה וערפתו" התלמידים שכבר מניחים תפילין אומרים את הארבע פרשיות שכתובים בתפילין והם אומרים ג"כ את הפסוק הזה, וקשה מדוע דווקא חמור שהוא חיה טמאה הוא היחיד שיש לו קדושה, אין אף חיה טמאה שיש לה איזה קדושה, רק לחמור, במה זכה החמור הטיפש ביותר לקדושת בכור?

התשובה של ר' אלי' לופיאן זצוק"ל היא, היהודים במצרים היו עניים ולא היה להם כלום, אמנם היו גם ביניהם עשירים כמו דתן ואבירם כמו שאומר רש"י על הפסוק "ויאמר ה' אל משה במדין לך שב מצרים כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך" כי מתו כל האנשים - מי הם, דתן ואבירם, חיים היו, אלא שירדו מנכסיהם והעני חשוב

כמת, והרי הקב"ה הבטיח לאברהם אבינו בברית בין הבתרים "ויאמר לאברם ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה, וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול" ובסנה התגלה הקב"ה למשה רבנו ואמר לו איך יראה יציאת מצרים כמו שכתוב "ונתתי את חן העם הזה בעיני מצרים והיה כי תלכון לא תלכו ריקם, ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה כלי כסף וכלי זהב ושמלת ושמתם על בניכם ועל בנתיכם ונצלתם את מצרים" ובמצרים אמר הקב"ה למשה רבנו "דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב, ויתן ה' את חן העם בעיני מצרים גם האיש משה גדול מאד בארץ מצרים בעיני עבדי פרעה ובעיני העם" ובמכת בכורות אמרו היהודים לשכנים שלהם הגויים

מזה אפשר ללמוד קל וחומר לבן אדם ששותף לקידוש ה' מה הוא יזכה בזכות זה, איזה זכויות יזכה האדם הזה אפי' בעבור מצווה קלה, כמה הקב"ה מחשיב כל מצווה ומצווה.

ומזה יכולים להבין דבר נוסף, התוה"ק מספרת שאת הבצק שהיהודים רצו להכין לעצמם משהו לאכול לפני שיצאו ממצרים, וכאשר הם רצו לגמור את הבצק לעשות מזה לחם כמו שכתוב "ותחזק מצרים על העם למהר לשלחם מן הארץ כי אמרו כלנו מתים, וישא העם את בצקו טרם יחמץ משארתם צררת בשמלתם על שכמם" אומר רש"י טרם יחמץ - המצריים לא הניחום לשהות כדי חימוץ, מזה מבינים שאם המצרים לא היו דוחקים אותם לצאת היו מחמיצים אותו כי איסור חמץ לא נהג בפסח מצרים אלא יום אחד בלבד, כמו שמובא בגמ', וקודם מתן תורה היה הלילה

אין לנו כלום אנחנו הולכים לחגוג לה' והשכנים נתנו להם כמו שכתוב "וה' נתן את חן העם בעיני מצרים וישאלום וינצלו את מצרים" מספרים חז"ל שלכל יהודי העני ביותר עמדו לרשותו תשעים חמורים לוביים טעונים עם כלי כסף וכלי זהב ובגדים שקיבלו מהמצרים, החמורים הלוביים הם החמורים הכי חזקים שיש והם עזרו לבני ישראל לצאת ממצרים, אומר ר' אלי' לופיאן זצוק"ל בזכות שהחמורים עזרו לבני ישראל לצאת ממצרים אפי' שהוא חמור הוא קיבל קדושה, מאחר שהחמורים היו אלה שעזרו לעם ישראל להתעשר ולהוציא את המטען הכבד שלהם ממצרים לכן אפילו שהחמור הוא בעל חי שאינו כשר הוא בעל חי שאין לו שכל אבל הוא עזר לעם ישראל לצאת ממצרים, בזכות זה חל עליו איזה קדושה.

הולך אחר היום שלפניו לפי זה יום י"ד וליל ט"ו הרי יום אחד, ובבוקר יום ט"ו היה מותר להם אכילת חמץ ואם הם לא היו מגורשים ממצרים היו אופים את זה חמץ, כיום אחרי יציאת מצרים התורה מצווה אותנו איסור אכילת חמץ שבעה ימים, אבל בזמן יציאת מצרים היו יכולים לאכול חמץ ביום ט"ו, אבל לפי שיטת הרמב"ן ועוד ראשונים האיסור חמץ היה גם ביום ט"ו ובני ישראל לא היו מחמיצים את בצקם רק היו אופים אותם מצות, אבל המצרים כל כך מיהרו אותם שאפילו את הזמן שהבצק מחמיץ כעשרים דקות הם לא נתנו להם לחכות, ואת השאריות של הבצק כל היהודים שמו על הכתפיים שלהם וכך הם יצאו ממצרים.

כך יצאו בני ישראל ממצרים בהרבה בתים המנהג הנהו שבליל הסדר אחרי שעושים יחץ ושמים את החלק הגדול של

המצה השבורה בתוך מפה יפה או בתוך שקית יפה וקוראים לזה מצת אפיקומן, האבא לוקח את המפה או השקית ושם על הכתף ומסתובב סביב השולחן של הסדר ומראה לכולם ואומר "כך יצאו בני ישראל ממצרים" לכאורה ילד פיקח צריך לשאול מה זה המנהג הזה? ומה יש אם שמו על הכתף? בגלל זה אחרי שלושת אלפים שנה אנחנו צריכים להראות לילדים ככה יצאו ממצרים? אבל ילדים לפי ההסבר שעכשיו אמרנו מהגה"צ ר' אלי' לופיאן זצוק"ל הרי זה נפלא, אם לוקחים בצק שעדיין לא נאפה וסוחבים את זה על הבגדים, הבגדים מתלכלכים. **ראיתי פעם יהודי שנסע לירושלים והיו לו כמה מזוודות, מזוודות מכובדות ויפות וביד הוא סחב משהו, אתם יודעים את מה הוא סחב? את הטלית ואת התפילין, למה? למה הוא לא שם באחד התיקים את הטלית**

מסירות נפש למצות

ילדים יקרים, אנחנו נמצאים היום בין חג הפורים לחג הפסח הבעל"ט והרי אתם אוהבים לשמוע סיפורים, אספר לכם מעשה שהיה כאן בבני ברק עיר התורה והקדושה, אחד מהתלמידים הגדולים של מרן החזון איש זצוק"ל קראו לו ר' צבי כגן זצ"ל כינו אותו ר' הערשלה כגן, והוא היה מבין היחידים שהצליחו לדבר עם החזו"א במילתא דבדיחותא, והוא כל כך ניסה להצחיק את החזו"א עד שהחזו"א היה מחייך, פעם אחת הייתי נוכח בפורים וראיתי איך שר' הערשלה כגן הצחיק את החזו"א והחזו"א חייך.

לפני כמה שנים מדינת רוסיה היתה סגורה ומסוגרת ממש כמו מצרים, הקומוניסטים ימ"ש לא נתנו לשמור את התורה ואדם שלימד את הילדים שלו תורה מיד נשלח לסיביר, ומסיביר כמעט רוב

תפילין? כי את הטלית ואת התפילין לא שמים בתיק, את זה סוחבים ביד, אותו דבר הבצק הזה שהוא שארית של מצוה, שהוא מראה ליהודים עד כמה פרעה ועבדיו לא הצליחו במה שהם אמרו שנה שלימה שלא יתנו לעם ישראל לצאת ממצרים, ופה הם דוחקים את עם ישראל לצאת מהר ממצרים ואפילו לא נותנים להם להמתין עשרים דקות עד שיתאפה הבצק, כזה נס, כזאת מהפיכה, ולכן בני ישראל לא שמו את הבצק הזה בתוך איזה תיק, למרות שהיה להם לכל אחד תשעים חמורים אבל בכל זאת הם לא שמו את זה על החמורים רק הם שמו את זה על שמלותם ועל שכמם אפילו שזה לכלך את הבגדים, הם נהגו כמו אלו שלוקחים את הטלית והתפילין ביד ולא בתוך התיק.

האנשים לא חזרו משום שמתו מרוב הקור האיזום בסיביר, ר' צבי כגן היתה לו אמא זקנה שגרה ברוסיה וכל ערבי פסחים הוא היה שולח לאמו ולעוד הרבה יהודים ברוסיה מצות, בערך מאה חבילות מצות שכל חבילה עלתה אלף דולר! אתם שומעים ילדים! ואיך הוא הצליח לגייס מאה פעמים אלף דולר, הוא אסף מאדם לאדם מר"ח טבת, אתם לא יכולים לתאר את המסירות נפש של היהודי הזה, ומכל חבילה אכלו כחמישים משפחות ובזכותו זכו הרבה יהודים לקיים מצוות אכילת מצה.

פעם אחת קרה שבר"ח ניסן הגיע מכתב לבני ברק שישנה משפחה גדולה שנמצאת ברוסיה ואין להם לאכול שום דבר בפסח, מה עשה ר' הערשלה' כגן? הוא פרסם בכל העיתונים בארץ שהוא מחפש מישהו שנוסע לרוסיה לפסח ויכול לקחת איתו חבילה,

היו הרבה אנשים חילונים שנסעו, מי שהיה לו פספורט ישראלי כמובן לא נתנו לו להיכנס לרוסיה, אבל מי שהיה לו פספורט אמריקאי היה יכול להיכנס לשם אבל לא בדמות יהודי כדי לא לעורר חשדות, תמיד נסעו קבוצות של יהודים לראות מה שנעשה שמה עם היהודים ברוסיה מאחורי הארץ הסגורה הזאת, אחרי כמה ימים הגיע איזה אדם חילוני והוא אמר שהוא נוסע לרוסיה והוא מוכן לקחת חבילה, מילאו את החבילה עם כל טוב, בשר, דגים, חבילה גדולה כמובן גם עם מצות, אבל איך לא יתפסו את זה במכס הרי בודקים כל מי שנכנס לגבול? הוא נסע עם קבוצה גדולה שכולם חילונים עם פספורטים אמריקאים וכשבאו לגבול רוסיה, הוא לא נעמד ראשון בקבוצה רק הוא נעמד בסוף הקבוצה והתחילו להעביר ולבדוק אחד, שתיים, שלש, ארבע, חמש,

אנשים בדקו ולא מצאו כלום, אמר שמה הפקיד הגוי לזה שבדק הרי ראית שהקבוצה הזאת אין להם כלום תפסיק לבדוק אותם ותכניס את כולם, אתם שומעים ילדים, כך הוא עבר בדרך נס עם כל החבילה הגדולה מבלי שיבדקו אותו, כי אילו היו בודקים אותו היו מוצאים שם את המצות ומחרימים את כל החבילה, אח"כ כשהוא בא לעיירה לכתובת איפה שאמרו לו להעביר את החבילה וראה שאכן הבית ריק לגמרי, כלום, כלום, כלום, האבא עדיין היה בעבודה, ובני הבית שם פתחו את החבילה ופשוט היה להם אור בעיניים, בשר דגים מצות יין הכל, הכל, כשהאבא חזר מהעבודה וראה את כל זה הוא התנשק עם החילוני הזה ושאל אותו איפה תהיה בליל סדר? שאל אותו החילוני מה זה ליל סדר?! הוא לא ידע כלום, תינוק שנשבה, הוא התחיל להסביר לו מה זה ליל סדר,

כמה קדוש ליל הסדר שזוכים אנו לערוך אותו, ואמר לו שמובא בוהר הקדוש שבליל סדר הקב"ה אוסף את מלאכי מעלה ואומר להם "בואו ותסתכלו בכל בית יהודי איך שעורכים את הליל הסדר ואיך שהילדים שלי מודים ומשבחים על הניסים שעשיתי להם במצרים לפני אלפי שנים", הלילה הזה נקרא גם ליל שימורים שהקב"ה שומר על עם ישראל שיושבים ומשבחים אותו, אותו חילוני מאד מצא חן בעיניו הדבר והוא נשאר אצל היהודי הזה לליל סדר, האדם הזה בליל סדר נהיה בעל תשובה גמור צדיק גמור! היום הוא אחד מהפעילים והלומדים הגדולים ברוסיה, אתם שומעים ילדים!

שמירת הפה והדיבור

מי שמכיר את הדרך לירושלים באזור לטרון יש שם מנזר שקוראים לזה מנזר השתקנים, זה נקרא ע"ש קבוצה של גויים

המזבח, אבל יהודי שבא להקריב קרבנות היה יכול להביא גם קרבן שלמים, מדוע? ומה ההבדל? קרבן שלמים המזבח מקבל רק חלב ודם והכהנים מקבלים את החזה והשוק והבעלים מקבלים את הבשר והכל זה קודש, אבל אצל גוי אין כזה דבר לאכול אכילה בקדושה ואין אצלו אכילה של מצוה, גוי אם הוא לא רוצה לדבר דברים רעים הוא צריך לסתום את הפה שלו, אבל יהודי יכול לדבר מהבוקר עד הערב והפה שלו נשאר קדוש, אצלנו ישראל קדושים בלילה הקדוש ביותר בשנה יש מצוה לאכול שולחן עורך בשר ודגים וכל מטעמים והוא חלק מקדושת הלילה של ליל הסדר, וזהו מה שר' אליהו לופיאן אמר שאפילו חמור קיבל קדושה ביציאת מצרים.

שלקחו על עצמם לא לדבר לשון הרע, אם באמת הם שתקו ולא דיברו לשון הרע אני לא יודע, אבל כלפי חוץ ככה זה היה נקרא, האיש הגדול ביותר בדורנו המדבר על איסורי הדיבור זה היה מרן החפץ חיים זצוק"ל, איסורי הדיבור כולל איסור שקר איסור לקלל, איסור לנבל את הפה וחלילה, וחלילה מלדבר מילים לא יפות שזה איסור חמור שבחמורים, נשאלת השאלה איך זה יכול להיות שמרן החפץ חיים שהיה כל כך נזהר שהדיבור שלו יהיה נקי מכל דיבור אסור על אף שהוא דיבר מהבוקר עד הערב והוא לא נכשל, ולעומת זאת הגויים בשביל לא לדבר לשון הרע היו צריכים לשתוק מהבוקר עד הערב בשביל לא לדבר לשון הרע? התשובה היא גויים בזמן שביהמ"ק היה קיים והיו מגיעים להקריב קרבן הכהנים אמרו להם אתם יכולים להביא רק קרבן עולה משום שזה נשרף לגמרי על

אכילת קרבן פסח

מסופר מעשה נורא שהיה עם תלמידי הרב'ה מקאצק' זיע"א שהזדמן להם להתארח בליל הסדר אצל מרן החת"ס זצוק"ל תלמיד אחד ישב בקרבת החת"ס, ותלמיד אחד ישב רחוק יותר מהחת"ס, זה שישב קרוב ע"י החת"ס לא היה יכול להשתמט מלאכול את המרק עם הקניידלעך שהגישו לו, אבל התלמיד השני שישב קצת יותר רחוק מהחת"ס לא אכל את המרק עם הקניידלעך, וכשבא התלמיד הזה לרבו הרבי מקאצק' זצוק"ל וסיפר לרבי אכלתי בליל הסדר אצל החת"ס ולא אכלתי את המרק עם הקניידלעך בגלל שזה שרויה, אמר לו הרבי מקאצק', "טיפש!" ישבת ע"י החת"ס יכלת לאכול קרבן פסח! האוכל של החת"ס זה קרבן פסח! לא לאכול שרויה זה מנהג טוב, זה מנהג קדוש, אבל לאכול אצל החת"ס זה כאילו שאוכלים

קרבן פסח! אתם שומעים ילדים!
דברים נוראים!

ללמוד בחשק ובאהבה

האדמו"ר מגור הראשון שהגיע מפולין לארץ ישראל קראו לו ה"אמרי אמת", פעם אחת נכנסו אליו שני ילדים, הרבי שאל את הילד הראשון אתה אוהב ללמוד? הילד ענה כן אני אוהב ללמוד, אח"כ הרבי שאל את הילד השני אתה אוהב ללמוד? הילד ענה אני לא אוהב ללמוד אבל האבא מכריח אותי ללמוד והרבי מכריח אותי ללמוד וב"ה אני לומד, הרבי מגור אמר השני מדבר אמת, ה' ברא את האדם עם גוף גשמי והגוף רוצה לשחק, רוצה לישון, רוצה לנוח, רוצה לאכול, אבל ללמוד? השכל אומר ללמוד, והיצר טוב אומר ללמוד אבל היצר הרע רוצה לעשות מה שהגוף רוצה, אשריכם ילדים שאתם שומעים בקול היצר טוב ובקול השכל ואתם שומעים בקול

ההורים והמורים, ילדים שבימים
 כאלו שכבר העולם הכללי יוצאים
 לחופש ואתם ילדים מנצלים את
 הזמן שלכם, והרבע'ס שנותנים
 מהזמן שלהם שתמשיכו הלאה
 ללמוד, איזה שכר גדול מחכה
 לכם, כמה שכר יקבל ילד שילמד
 בחשק רב, ולזה אנחנו מתפללים
 שנזכה לא רק ללמוד תורה אלא
 שנזכה גם לאהבת התורה, יש
 הבדל גדול בשכר שמקבלים אם
 לומדים תורה באהבה או
 שלומדים תורה בהכרח, למשל
 בשביל לימוד תורה מקבלים מאה
 דולר לשעה, אבל בשביל לימוד
 תורה באהבה מקבלים עשרת
 אלפים דולר לשעה, זה מה
 שהילדים שלנו שיושבים ולומדים
 בשמחה בחשק ובאהבה.

פרשת פרה

השבוע בשבת קודש בקריאת
 התורה יקראו בספר תורה
 השני איפה שיש שני ספרי תורה

את פרשת פרה, בזמן שבית
 המקדש היה קיים אם אדם היה
 בירושלים קרוב לביהמ"ק בערב
 פסח ולא הביא קרבן פסח הוא
 היה חייב חלילה כרת, ולכן תיקנו
 לקרוא פרשת פרה בכדי להזכיר
 חודש לפני פסח שמי שנטמא
 בטומאת מת לדוגמא אם הוא היה
 חלילה בלוויה והוא התקרב ארבע
 אמות לארון של הנפטר הוא צריך
 להיטהר בכדי שיוכל להקריב
 קרבן פסח ולאוכלו, בכדי להיטהר
 היו מזים עליו מי חטאת שמעורב
 בו אפר של הפרה אדומה, פעם
 אחת ביום השלישי ופעם אחת
 ביום השביעי, אבל היום שאין לנו
 ביהמ"ק יכולים להגיד שהקריאה
 זה רק זכר למה שהיו עושים בזמן
 שביהמ"ק היה קיים, אבל המשנ"ב
 מביא שיש אומרים שגם בזמן הזה
 קריאת פרשת פרה היא
 מדאוריתא, ומדוע? מפני שאנחנו
 צריכים לשפוך תפילות שהקב"ה
 יעזור לנו שלא רק נשמע את

קריאת פרשת פרה, אלא גם נזכה לראות בעינינו איך שעושים את זה בפועל, ונטהר ונקריב קרבן פסח בטהרה, ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על מזבח ה', ונזכה לבנין בית המקדש בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

שמעתי מבני הרב ר' דב שליט"א שהוא משגיח בישיבה בירושלים, והוא אמר כך, ילד מחויב לכבד את האבא והאמא שלו, התחלת מצוות כיבוד אב זה לא כאשר הילד הזה כבר בן ארבעים ויש לו כבר עשרה ילדים, האבא הזה כבר יודע מה זה נקרא אם ילד לא שומע, הוא כבר מרגיש את הטעם הטוב, מתי זה העיקר כיבוד אב ואם, זה כאשר הילד הוא צעיר והוא לא מבין בבוקר למה אמא אומרת לו ללבוש סוודר, כל כך נעים בחוץ, למה צריך סוודר, הוא לא מבין שהאמא חושבת ודואגת מה יקרה בערב שנהיה

פתאום קר ואם הוא לא יהיה לבוש היטב הוא יצטנן, כיבוד אב ואם הנהו מצווה כאשר ילד עוד לא מבין למה אבא אומר לו בשעה אחד עשרה לך כבר לישון ואל תקרא עכשיו ספרים, הוא לא מבין את זה, זה נעים מאוד לקרוא סיפורי צדיקים, מה יש, כאשר זה עוד לא מובן זהו כיבוד אב ואם, פרה אדומה זה מצווה שלא מבינים אותה לא יודעים למה, אבל יודעים שהקב"ה כך צווה, כך צריך להיות ג"כ כיבוד אב ואם שגם אם לא מבינים את ציווי האב והאם צריכים לעשות כי כך צווה ה' והשכר של כבוד אב ואם מסופר בגמ' את המעשה הידוע של כיבוד אב ואם שקיים הגוי דמא בן נתניה שלא העיר את אביו בכדי למכור לבני ישראל אבן יקרה בשביל החושן המשפט והוא הפסיד הרבה כסף ואח"כ הוא קיבל בעבור זה שכר שנולד לו פרה אדומה ומזה הוא התעשר.

מעט סיפורים ועובדות שסיפר סבנו זצוק"ל על מרן שר התורה הגאון הגדול רבי חיים קנייבסקי זצוק"ל

פרישות

פעם שאלו את הגאון הגדול רבי חיים קנייבסקי (שליט"א) [זצוק"ל] כשהוא היה בחור איפה זה רחוב סמטת האר"י, ור' חיים למד בזמנו בכולל חזו"א, ענה ר' חיים, 'לא יודע' עד כדי כך ר' חיים היה שקוע בתורה שהוא לא ידע אפילו באיזה רחוב הוא יושב ולומד.

כמה אנחנו צריכים ללמוד מהצדיקים שלנו בדור שלנו, הגאון הגדול רבי חיים קנייבסקי (שליט"א) [זצוק"ל] לומד כל יום שבע דפי גמרא וע"י זה הוא מסיים בכל ערב פסח את כל השי"ס בבלי וירושלמי, וזה חוץ מכל הלימודים הנוספים שהוא לומד כל יום, אהה, איזה אהבת תורה שיש לו יעקב אבינו.

כיבוד אב

מעשה שהיה עם הרבנית ברזם בתו של מרן הסטייפלער

זצוק"ל פעם אחת היא ניגשה לחדר של אבא שלה בשעה שלש בלילה ואמרה לו שחיים שלנו הצטנן ונתפס לו הגב ויש לו כאבים, וביקשה ממנו שיתפלל עליו, פתאום ראתה הרבנית ברזם שהסטייפלער לוקח את המעיל שלו וניגש לארון ומוציא משם בקבוק קוניאק - אלכוהול תשעים ושש אחוז - זה חריף מאד, והולך מהבית, לאן הוא הלך? הוא הלך לבית של בנו הגאון הגדול רבי חיים קנייבסקי שליט"א, ר' חיים (שליט"א) [זצוק"ל] עוד ישב ולמד, אמר לו הסטייפלער תלך לשכב במיטה, מיד הלך ר' חיים ונשכב, לקח הסטייפלער את המשקה החריף הזה והתחיל לעשות עיסוי על הגב של ר' חיים במשך חצי שעה, ר' חיים שתק ולא אמר כלום, האבא עושה ככה לא שואלים שאלות, אח"כ אמר הסטייפלער לר' חיים עכשיו אני

יוציא מהארון את השמיכה של החורף (את הפוך) תתכסה עם זה ותשכב במיטה שעה ואז הכאב ילך, נו, אם האבא אמר לשכב בחום הגדול באמצע הקיץ בחודש תמוז עם שמיכת פוך, ר' חיים מיד עשה כך, מרן הסטייפלער חזר לביתו ובתו שואלת אותו אבא איפה היית? ענה לה הסטייפלער הייתי אצל ר' חיים, שואלת הבת מה עשית לו? ענה לה הסטייפלער הרי את רואה פה את המשקה החריף, עשיתי לו מסאז' בגב, אומרת הבת לסטייפלער אוי אבא לא התכוונתי לר' חיים אח שלי, התכוונתי לחיים הבן שלי, מרן הסטייפלער לקח מהר את המקל שלו ורץ בחזרה לביתו של ר' חיים, ור' חיים כמובן שכב במיטה והזיע בתוך הפוך עם גמרא קטנה, שאל אותו הסטייפלער חיים למה אתה שוכב במיטה? ענה לו ר' חיים אבא אתה אמרת לי שאני צריך לשכב מתחת לשמיכה למשך

שעה, ר' חיים היה כולו רטוב, אתם שומעים ילדים! כך יצא הגאון הצדיק ר' חיים קנייבסקי, אתם שומעים מה זה נקרא לשמוע בקול ההורים, הרי ר' חיים היה יכול להגיד לאבא שלו אבא תסלח לי אבל אין לי שום כאבים, אבל אם אבא אמר אין קושיות, פה יש לכם דוגמא חיה איך אדם יכול לגדול לתלמיד חכם וירא שמים, איך יוצא מאדם תלמיד חכם גדול כששומעים בקול ההורים ולא שואלים שאלות אפילו שזה לא נראה כמו שחושבים.

הקובע מקום לתפילתו במחיצת הצדיק

יש יהודי יקר מאד בבני ברק שקוראים לו הרה"ג ר' חנניה צ'ולק שליט"א הוא המנהל של "עזר מציון", בשנים האחרונות של רבינו הגדול הרב שך זצוק"ל ר' חנניה שליט"א היה מתפלל מידי בוקר יחד עם הראש ישיבה זצוק"ל תפילת שחרית, ומידי

לרבינו הגאון ר' חיים וסיפר לו את המופת שרבינו עשה לו, ענה לו רבינו ר' חיים זה לא מופת שלי זה מופת של מרן הרב שך, אתם שומעים ילדים!?

שומעים חרפתם ואינם משיבים
 הגיע פעם אברך לרבינו הגאון הגדול ר' חיים קנייבסקי (שליט"א) [זצוק"ל] ובכה לפניו שהוא כבר נשוי כמה שנים ולא זכה להיפקד, לא זכה שיוולד לו ילד, אמר לו ר' חיים לך תחפש בן אדם שמתאפק מכעס, שיש לו ניסיון גדול לכעוס והוא מתאפק, וכשתמצא בן אדם כזה תיגש אליו מהר ותגיד שיתן לך ברכה שיהיה לך ילד, כך הוא עשה הוא הלך וחיפש, אחרי שנה הגיע האברך הזה שוב לר' חיים ובכה לפניו שהוא כבר נשוי כמה שנים ולא זכה להיפקד, לא זכה שיוולד לו ילד, אמר לו ר' חיים הרי אמרתי לך שנה שעברה מה העצה, אמר האברך לר' חיים אני לא מצאתי בן

פעם ר' חנניה שליט"א היה נוסע לחו"ל לגיים כספים למען הארגון הגדול עזר מציון, ופעם אחת לפני שהוא נסע לחו"ל הוא בא לקבל ברכה מרבינו הגאון הגדול רבי חיים קנייבסקי (שליט"א) [זצוק"ל], שאל אותו הגאון ר' חיים למה אתה נוסע לחו"ל, ענה לו ר' חנניה שהוא נוסע לחו"ל בשביל השתדלות לעזר מציון, אמר לו הגאון ר' חיים הרי יש לך עוד תפקיד קביעות להתפלל כל בוקר אצל מרן הרב שך, אמר לו ר' חנניה ומה עם ההשתדלות לעזר מציון, ענה לו הגאון ר' חיים ההשתדלות שלך לעזר מציון הוא לנסוע מהבית שלך עד לבית של מרן הרב שך, כמובן שר' חנניה הבין את התשובה והוא לא נסע לחו"ל, לאחר כמה ימים נכנס פתאום סכום עצום של כסף בעילום שם משוויץ לחשבון הבנק של עזר מציון, שמונים אלף דולר!!! הרה"ג ר' חנניה נכנס

משיב כהלכה

פעם אחת הגיע אשה צעירה למרן הגאון הגדול רבי חיים קנייבסקי (שליט"א) [זצוק"ל], ושאלה אותו שאלה, נולד לה בן בכור וההורים שלה רוצים שיקראו לילד ע"ש הסבא רבא, אבל יש לו שם מעניין וזה קצת מפריע לה האם מותר לה לשנות קצת את השם, השיב לה הגאון ר' חיים היום קבלתי מכתב מתלמיד חכם גדול שיש לו את אותו השם, תראי זה לא בושה, ואם בכל זאת את לא רוצה אל תשני את השם רק עדיף שתתני שם אחר מאשר שתשני את השם המקורי, כמובן שהאשה הצעירה הזאת לא שינתה את השם, ונתנה על שמו של אותו סבא רבא, שמות זה ענין גדול מאד.

עמקות בתורה

זכורני כשהייתי אברך צעיר ולמדתי בכולל חזו"א היה לי פעם אחת איזה תוס' קשה

אדם כזה, אמר לו ר' חיים לך תחפש שוב, נו ר' חיים אמר תכף ומיד הלך האברך הזה וחיפש ויום למחרת הוא ישב בחתונה ועל ידו ישב אחד שעוסק בבניית בתים, ובקרבת מקום עמד קבלן אחר שכנראה התקוטט איתו והוא שמע איך שהשני התנפל עליו צעק עליו ביטויים מאד לא יפים "גנב, שקרן, פרא אדם" הוא ניגש מיד לאדם הזה שביישו אותו כולו נהיה אדום והוא אומר לו שמע אל תענה לו, תעשה לי טובה אל תענה לו, הוא נהיה אדום ולא ענה לו, הוא התחנן אליו ותפס אותו ביד והוא הצליח שאותו אדם התאפק שעה שלימה ולא אמר מילה אחת לשני שגער בו, לפני שהוא עזב את האולם אמר לו האברך הזה שמע עכשיו תיתן לי ברכה שיהיה לי ילד, האדם הזה בירך אותו והם נפרדו לשלום, אחרי שנה בדיוק ניגש האברך הזה לר' חיים והזמין אותו להיות סנדק אצל הבן שלו.

רואה שור בתקופת ניסן
זכורני שראיתי פעם בבני ברק
ברחוב ברטנורא שור
שהלך לבד ברחוב, ובדיוק באותו
הזמן עבר ברחוב ברטנורא הגאון
הגדול רבי חיים קנייבסקי
(שליט"א) [זצוק"ל] וראיתי איד
שהגאון ר' חיים ברח מהר מהשור,
וכנראה שהגאון ר' חיים עשה את
זה מפני שכתוב בגמרא שאם
רואים שור בתקופת ניסן צריך
לברוח ממנו מפני שבניסן השטן
מרקד לו בין הקרניים והוא מסוגל
להתפרע.

שלא הבנתי אותו, נגשתי לגאון
הגדול רבי חיים קנייבסקי
(שליט"א) [זצוק"ל] ואמרתי לו
שאני לא מבין את התוס', ר' חיים
הסתכל בתוס' ואמר לי אתה לא
רואה, ר' חיים ראה שאני לא מבין
למה הוא מתכוון, ר' חיים שוב
פעם הסתכל בתוס' ואמר לי אתה
לא רואה, ושוב ר' חיים ראה שאני
לא מבין למה הוא מתכוון, אמר לי
ר' חיים אתה לא רואה שיש פה
שלשה תירוצים בתוס', גם תוס'
מתקשה בשאלה שלך.

א גוט שאבעס ילדים.

סבנו זצוק"ל יחד עם מרן שר התורה זצוק"ל

"מזל א טובא וגריא יאה"

ברכת מזל טוב שלוחה בזה

אמע"כ ידידינו

הר"ר מרדכי יצחק הלוי טורק שליט"א ומשפ'

בן הרה"ג ר' דוב הלוי טורק שליט"א ומשפ'

לרגל השמחה השרויה במעונם

בנישואי הבן - הנכד בשעטו"מ

יה"ר שייזכו לבנות בית נאמן בישראל

ויזכו לראות דורות ישרים ומבורכים

ויזכו ההורים והסבים לרוות רוב נחת דקדושה

ממנו ומכל יוצ"ח בבריות גופא ונהורא מעליא

מאהלים מעומקא דליבא

מכון "זכרו תורת משה"

הגלגל יין צידב לע"ז

מרן שר התורה הגאון הגדול
רבי שמריהו יוסף חיים

בן רבי יעקב ישראל

קנייבסקי זצוקלה"ה

נלב"ע בערש"ק ט"ו אדר ב'

פורים דמוקפין תשפ"ב

ת.נ.צ.ב.ה.

נודב ע"י דודנו

הרה"ג ר' דוב הלוי טורק שליט"א ומשפ'

לרגל שמחת נישואי נכדו בשעטו"מ

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ זקננו הגדול

מגדולי מחנכי הדור הגה"צ רבי

משה ב"ר דב הלוי טורק

זצוקללה"ה

נלב"ע ערש"ק ח"י כסלו תשפ"א

~~~~~

ולע"נ רעייתו זקנתנו הדגולה

מרת **טשרנא ב"ר דוד** ע"ה

נלב"ע ז' מרחשון תשס"א

ת. נ. צ. ב. ה.

